

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра управління персоналом, економіки праці та економічної
теорії

СИЛАБУС
 навчальної дисципліни
«ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ»
 на 2025-2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс
Освітня програма/спеціалізація	“Управління персоналом міжнародних корпорацій”
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Ступінь вищої освіти	Бакалавр0

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
 науковий ступінь і вчене звання,
 посада
праці та економічної теорії

Шаповалов Віталій Олегович
к.е.н., доцент
доцент кафедри управління персоналом, економіки

Контактний телефон	+38-050-30-52-362
Електронна адреса	shapovaloff79@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.yper.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Метою навчальної дисципліни «Історія економічної думки» є формування цілісного бачення та систематизація знань щодо сутності, форм, механізмів функціонування та еволюції господарських систем з позицій сучасних надбань історико-економічної науки.
Тривалість	5 кредитів ЕКТС/150 годин (лекції 20 год., семінарські заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом Проблемно-порівняльний метод висвітлення матеріалу, кейсові-пошукові методи, дискусійно-діалогові методи, методи візуалізації
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Базові знання	Наявність базових економічних знань
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР02. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя. ПР03. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки. ПР04. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем. ПР07. Пояснювати моделі соціально-економічних	ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, наукових узагальнень. ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки. ПР09. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави. ПР17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків. ПР21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.	різних джерел. СК01. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. СК03. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки. СК05. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави. СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію. СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Еволюція та генезис економічної думки від стародавніх часів до кінця XIX століття		
Тема 1. Предмет і метод історії економічної думки	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу.	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> Економічний мейнстрим та економічний імперіалізм у наукових дослідженнях <i>Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i> <i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i> <i>Завдання 4. В дистанційному курсі виконати завдання для самостійної роботи</i>
Тема 2. Економічна думка епохи доринкової економіки	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу.	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Економічні передумови виникнення економічної думки стародавнього світу 2. Характеристика господарства в епоху середньовіччя <i>Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i> <i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i> <i>Завдання 4. В дистанційному курсі виконати завдання для самостійної роботи</i>
Тема 3. Зародження класичної політичної економії	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу.	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Економічні передумови виникнення класичної політичної економії <i>Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i> <i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування самоконтролю</i>

		знань за темою. Завдання 4. В дистанційному курсі виконати завдання для самостійної роботи
Тема 4. Еволюція класичної політичної економії	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Особливості ринкового господарства країн Європейської цивілізації (друга половина XVII – 60–ті рр. XIX ст.) Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування самоконтролю знань за темою. Завдання 4. В дистанційному курсі виконати завдання для самостійної роботи
Тема 5. Критичний напрям політичної економії та альтернативні школи економічної думки	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Розвиток соціалістичних ідей в економічній думці Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування самоконтролю знань за темою. Завдання 4. В дистанційному курсі виконати завдання для самостійної роботи
Модуль 2. Еволюція та генезис економічної думки у XX-XXI століттях		
Тема 6. Маржиналізм та становлення неокласичного напрямку економічної думки	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Новітні тенденції розвитку ринкового господарства в кінці XIX ст. – на початку XX ст. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування самоконтролю знань за темою.
Тема 7. Еволюція неокласичної економічної теорії. Неолібералізм	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Посилення державно–монополістичних тенденцій та їх відображення в теоріях імперіалізму Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування самоконтролю знань за темою. Завдання 4. В дистанційному курсі виконати завдання для самостійної роботи
Тема 8. Генезис та еволюція кейнсіанства	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Економічні передумови виникнення кейнсіанства

		<i>Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i> <i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i> <i>Завдання 4. В дистанційному курсі виконати завдання для самостійної роботи</i>
Тема 9. Генезис та еволюція інституціоналізму	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу.	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Економічна теорія суспільного вибору <i>Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i> <i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i> <i>Завдання 4. В дистанційному курсі виконати завдання для самостійної роботи</i>
Тема 10. Еволюція економічної думки в Україні	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу.	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Економічна думка української діаспори <i>Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i> <i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i> <i>Завдання 4. В дистанційному курсі виконати завдання для самостійної роботи</i>

Інформаційні джерела

1. Небога, Тетяна Василівна. Історія економіки та економічної думки [Текст] : навч. посіб. / Тетяна Небога, Анатолій Вдовиченко ; Одес. держ. аграр. ун-т. - 2-ге вид. - Одеса : Астропринт, 2024. - 137 с.
2. Кіштайні, Найл. Коротка історія економіки [Текст] / Найл Кіштайні ; пер. з англ. Андрій Калинюк. - Київ : Наш Формат, 2022. – 254 с.
3. Фіскальна і монетарна політика: макроекономічний аналіз та інституційне середовище: навч. посіб. / Є. В. Ткач, П. О. Нікіфоров. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича. – 2022. – 240 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни «Історія економічної думки» включає у себе:

- загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office;
- спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає в себе дистанційний курс в середовищі Moodle.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- **Політика оцінювання здобувачів вищої освіти:** завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>

- Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf
- Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidaciyi-zdobuvachamy-vyshhovi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>.
- Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf
- **Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування,) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем. Якщо заняття проводиться дистанційно, студент має виходити на зв'язок із викладачем за розкладом занять.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** студенти мають свідомо дотримуватися принципів академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо. Відповіді (усні або письмові) на ключові питання теми та під час підсумкового контролю з використанням підручників (їх ксерокопій) та мобільних девайсів не дозволяються. Мобільні пристрої дозволяється використовувати в процесі заняття для пошуку відповідей на додаткові питання. Користуватися допомогою сторонніх осіб для виконання завдань дистанційного курсу заборонено.

В ПУЕТ діють:

- Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf.
- Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf
- Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannavyvypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>
- **Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:**
 - Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.
 - Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf
 - Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; *інфографіка* (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.
- **Політика вирішення конфліктних ситуацій:**
 - Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf>
 - Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf
 - уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>.
- **Політика підтримки учасників освітнього процесу:**
 - Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>.
 - Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>
 - Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>
 - **Безпека освітнього середовища:** Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): виконання домашнього завдання (10 балів); робота на семінарських заняттях (20 балів); виконання завдань дистанційного курсу (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 6-10): виконання домашнього завдання (10 балів); робота на семінарських заняттях (20 балів); виконання завдань дистанційного курсу (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни